У пошані до піонерів - лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 219. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ГРУДНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, DECEMBER 2, 1970 No. 219. VOL. LXXVII.

ВІДБУЛОСЯ БЛАГОСЛОВЕННЯ І ВИКОПАННЯ ПЕРШОЇ ЛОПАТИ ЗЕМЛІ ПІД БУДОВУ ХМАРОСЯГУ УНС, В ОСНОВУ ЯКОГО БУДЕ ПОКЛАДЕНА ЗМІШАНА УКРАЇНСЬКА, АМЕРИКАНСЬКА І КАНАДІЙСЬКА ЗЕМЛЯ

ПРЕЗ. НІКСОН ОБУРЕНИЙ ВИДАЧЕЮ СОВЄТСЬКОГО МОРЯКА-ВТІКАЧА, ЗАРЯДИВ „ПОВНЕ І НЕГАЙНЕ СЛІДСТВО"

Вашингтон. — Обурений безприкладним актом відмови політичного азилю для втікача із совєтського корабля командою американського катера із складу Прибережної Охорони, президент Ніксон наказав у понеділок 30 листопада провести „повне і негайне слідство" в цій справі, доручивши водночас державному секретареві Роджерсові і секретареві транспорту Волпе, якому підлягає Прибережна Охорона (Coast Guard), скласти йому вже в середу 2 грудня докладне звідомлення про обставини і перебіг інциденту. Пресовий секретар Білого Дому Зіґлер заявив, що Президент стурбований не тільки поведінкою командування Прибережної Охорони в цій справі, але й фактом, що Білий Дім не був негайно про неї повідомлений і що сам президент Ніксон довідався про це з пресових повідомлень. Командант Прибережної Охорони адмірал Честер Б. Бендер, обороняючи поведінку команди американського катера, заявив під час пресової конференції, що віддано моряка-втікача в руки совєтської залоги на вимогу капітана совєтського корабля, який доводив, що втікач вкрав дві тисячі рублів з корабельної каси. Безпосередньою причиною неуділення втікачеві азилю й видачі його совєтам, був за словами адмірала Бендера факт, що втікач скочив не в воду, але з корабля на корабель, що в такому випадку, мовляв, непередбачене договірними порозуміннями. Водночас із цим адмірал Бендер ствердив, що безпосередню децизію в справі видачі зробив віцеадмірал В. Б. Елліс, без будь-якої спеціяльної інструкції чи доручення державного департаменту. Згідно із встановленим вже перебігом справи, втікачем із совєтського корабля був моряк на прізвище Сімас, литовської національности, який у понеділок 23 листопада перескочив із совєтського корабля на поклад американського катера і був виданий в руки совєтської залоги після беззаконного прибуття її на американський корабель і жорстоко членами цієї залоги побитий таки ж на американському кораблі. Представник державного департаменту Роберт Дж. Мек-Клоскі заявив у зв'язку із цією справою, що уряд ЗСА зробить все в його силах, щоб такі інциденти не повторювалися. Високий комісар ОН для справ втікачів принц Садруддін Аґа Хан висловив у телеграмі до державного секретаря ЗСА Роджерса і в розмові з головою делегації ЗСА до ОН Чарльзом В. Йостом своє збентеження з приводу порушення З'єднаними Стейтами Америки Конвенції з 1951 року про статус політичних втікачів, яка забороняє видавати втікачів тим державам, в яких їх життя або свобода могли б бути загрожені.

Населення ЗСА збільшилося за 10 років на 24 мільйони осіб

Вашингтон. — У висліді проведеного у ЗСА в цьому році перепису, у З'єднаних Стейтах Америки нараховано 204 765 770 американців, на двадцять і чотири мільйони більше, як їх було десять років тому, під час перепису 1960 року. Проголошено встановлені переписом дані про дійсну кількість населення ЗСА Бюром Перепису в понеділок 30 листопада ц.р. рівночасно із урочистою презентацією цих даних президентові Ніксонові. Пропорційний зріст населення ЗСА в цій останній декаді виносив 13.3 відсотка і був другим найнижчим зростом в історії американської нації. Після теперішнього остаточного обрахунку кількість населення ЗСА є на 63 000 менша від передбачуваного умовно числа перед проведенням перепису. Наслідком встановлених тепер змін в кількості населення окремих стейтів будуть проведені відповідні зміни також в кількості їхніх репрезентантів у Палаті Репрезентантів ЗСА. Так, наприклад, Нюйоркський стейт втратить два місця в Палаті, а Каліфорнія збільшить кількість своїх конґресменів на п'ять до 43, значить матиме найбільше конґресменів із усіх стейтів ЗСА.

В Ню Йорку відбулося посвячення прапора і Річна Крайова Конференція голів Відділів ОЖ ОЧСУ

Ню Йорк (А.К.). — Посвячення прапора і річна Крайова Конференція голів Відділів ОЖ ОЧСУ під гаслом „Воля і повернення гідности політичним в'язням і полоненим воякам УПА, що перебувають в концентраційних таборах і в'язницях СССР", відбулася в минулі суботу і неділю 28 - 29 листопада в готелі „Коммодор".

Ранішню сесію відкрила голова Головної Управи ОЖ ОЧСУ Уляна Целевич. Молитву перед початком сесії прочитала заст. голови М. Ласовська. Секретарка Гол. Управи М. Нестерчук прочитала список звітуючих голів Відділів. Слово про працю сестрицької організації в Канаді ОЖ ЛВУ виголосила заступниця голови п-і Софія Билик. За працю 16 Відділів ОЖ ОЧСУ звітували їх голови або заступниці. Деякі Відділи були представлені численними делеґатами. Після дискусій над звітами п-і М. Ласовська прочитала постанову, згідно з якою виготовлено прапор Головної Управи ОЖ ОЧСУ.

По полудні Міжнародну Жіночу Конференцію відкрила голова ОЖ ОЧСУ Уляна Целевич. Вона привітала чужинецьких делеґаток і виголосила доповідь на тему „Спільні інтереси поневолених народів і спільні дії". З доповідями про поневолений стан своїх країн і русифікацію виступали делеґатки балтійських країн, Хорватії, Болгарії, Куби, Білоруси та ін. Була створена

(Закінчення на стор. 4-ій)

Так виглядатиме 15-поверховий хмаросяг УНСоюзу над Гудсоном у Джерзі Ситі після його закінчення.

Джерзі Ситі. — У понеділок, 30-го листопада, тут відбулося церемоніяльне благословення та викопання першої лопати землі під будову 15-поверхового хмаросягу Українського Народного Союзу. Благословення та змішання української, американської і канадійської землі та передання її в різьбленій гуцульській касетці будівничому для покладення її в основу нової будівлі було частиною програми зворушливої церемонії в приявності двох сотень осіб, переважно репрезентантів УНСоюзу, архітектів, будівельників та місцевого управління і суспільно-громадського й торговельно-фінансового життя.

Церемонія відбулася в полудневих годинах при чудовій осінній погоді. Уставлені біля гучномовця український, американський і канадійський прапори легко лопотіли на вітрі, що повівав з недалечкого Гудсону й океану. Багатомовною символікою була не тільки змішана земля і три прапори, але й п'ятеро дітей: Михайло Жук, Петро Штомпіль, Оля Бойко, Леся Блетин та Рената Мельниченко з місцевої української парафіяльної школи св. Петра і Павла та станиці Пласту і Осередку СУМА, які — одні в пластових і сумівських одностроях а інші в національних костюмах — тримали ці прапори, бо і в першу чергу з думкою про них та їхню генерацію цей хмаросяг будується.

Церемонію започаткував сеніор-піонер УНСоюзу, колишній його довголітній касир і тепер почесний член Головного Уряду Роман Слободян, прохаючи пані Марію Лисогір, уродженку Шамокіну, в якому 76 років тому УНСоюз був створений, щоб вона заінтонувала американський, канадійський і український національні гимни. Тільки прапори лопотіли на вітрі, як пані Марія Лисогір своїм незрівняним сопрано почала: „О, скажи", продовжувала: „О, Канадо" та закінчила: „Ще не вмерла". Будова цього хмаросягу, із змішаною українською, американською і канадійською землею в її основі та під трьома прапорами, наче потверджувала слова проспіваних гимнів.

Йосип Лисогір

вітає, інформує, дякує

З черги своє коротке привітальне слово виголосив найвищий репрезентант господаря і власника нового хмаросягу, головний предсідник Українського Народного Союзу:

Ми зібралися тут сьогодні на церемоніяльне започаткування будови нових приміщень для Українського Народного Союзу. Ця 15-поверхова будівля, третій дім УНСоюзу в цьому місті за останніх 76 років, приміщуватиме не тільки публікації та служитиме братерській активності Союзу, але й матиме 12 додаткових поверхів модерних, штучно охолоджуваних бюр, обслуговуваних швидкобіжними віндами, щоб заохотити престижеві фірми для винайму приміщень в районі площі Ексчейндж в Джерзі Ситі. Я з великою приємністю повідомляю, що три з цих 12 поверхів уже винаймив на довгі роки Перший Джерзі Національний Банк.

Ми дуже раді, що можемо привітати так багато урядовців нашого Джерзі Ситі, видатних бизнесменів та достойних провідників міського громадського життя, що зібралися тут разом з нами з цієї нагоди. Ваша приявність вказує на глибоке зацікавлення цією будовою та дає найкращі надії на майбутнє.

На наше рішення будувати наші нові приміщення на цьому місці склалось ряд факторів. На нас мало великий вплив ентузіястичне та рішуче відношення п. Томаса И. Стентона, президента Першого Джерзі Національного Банку, та його співпрацівників п. Джана С. Феннелі, п. Германа Суенголца, п. Клейтона С. Кронкрайта, п. Томаса А. Келлі та інших до справи відбудови і відновлення району площі Ексчейндж, щоб максимально використати його природній та дійсний потенціял для комерційних цілей. Повна відданість цій справі мейора Вілена, Міської Ради та інших урядовців справі швидкого розвитку цілого міста була для нас дальшою заохотою, як були нею зусилля Торговельної Палати. Вкінці, ми відчували зобов'язання і до самого цього історичного міста.

Наші українські люди жили в Джерзі Ситі вже від майже 100 років. Перші іміґранти походили з-під тодішньої австро-угорської та царсько-російської займанщини. Вони прийшли в надії і з молитвою за волю і нагоду працювати і жити згідно з Божею волею. Господь вислухав їх молитов і українська громада в цій околиці росла та розвивалася.

Але часи змінилися, наше місто, як і сотні інших громад в цілій країні, пригнічене проблемами, що, здавалося б, не мають розв'язки. Деякі з наших громадян втратили довір'я та здали надію. Але ми її не втратили. Ми, українці, любимо це місто. Ми рішені тут залишитись. Впродовж останніх років наші люди побудували Народний Дім на вулиці Фліт та початкову парафіяльну школу при вулицях Берґен і Бентлі. Запланована будова нової української католицької церкви.

Будівля, що буде здвиг-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Нехай буде благословенна ця земля, на якій стоятиме хмаросяг УНСоюзу. Землю благословляють (зліва): о. Чарлз Долен, о. протопресв. Артемій Селепина, о. декан Антін Борса та о. д-р Михайло Гринчишин.

Опісля вони поблагословили зложену в різьблену гуцульську касетку землю з України і Канади. Гол. предсідник УНС Й. Лисогір через голосник виясняє символіку цього.

Отець протопресв. А. Селепина благословляє і викопує першу лопату землі, після того, як це вчинив о. декан Антін Борса.

В імені міста першу лопату землі викопав репрезентант мейора Томаса Вілена, міський радний Ніл Прекорора,

ВАЛЕНТИНА МОРОЗА ЗАСУДЖЕНО НА ДЕВ'ЯТЬ РОКІВ УВ'ЯЗНЕННЯ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). Згідно з одержаними з України повідомленнями, в Івано-Франківську відбувся в другій половині листопада 1970 р. уже другий з черги судовий процес проти молодого українського історика Валентина Я. Мороза, викладача нової історії в Івано-Франківському Педагогічному Інституті. У висліді цього процесу Валентина Мороза засуджено в п'ятницю 20 листопада 1970 р. на дев'ять років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Обвинувачувано його за „антирадянську пропаганду й аґітацію", стосовно до пар. 62 КК УССР, який передбачає кару за порушення його постанов щонайвище до семи років. Всупереч виразній постанові цього закону Валентина Мороза засуджено до 9 років ув'язнення. Був обвинуваваний В. Мороз за написання й поширювання приписуваних йому памфлетів, між ними „Репортажу із заповідника ім. Берії", „Мойсей і Датан", „Серед снігів", „Хроніки опору" та ін., хоча і КҐБ і прокуророві не повелося довести, що В. Мороз був їх автором. Мав відбутися початково цей процес наприкінці вересня, але з огляду на недостатність доказів був відкладений майже на два місяці. І в слідстві, і під час процесу підсудний держався дуже добре. Протести в обороні В. Мороза підписали: Іван Дзюба, Вячеслав Чорновіл, Іван Світличий, Михайло Косів, Зеня Франко та багато інших діячів культури і мистецтва.

Валентин Якович Мороз, народжений на Волині, закінчив історичний факультет Львівського Державного Університету ім. І. Франка і після кількох років учителювання став викладачем нової історії з лютого 1964 р. в Луцькому Педагогічному Інституті ім. Лесі Українки і згодом в такому ж інституті в Івано-Франківському. Вперше був заарештований наприкінці серпня 1965 року і засуджений Волинським обласним судом до 4 років ув'язнення в таборах суворого режиму за звинуваченням в „антирадянській пропаґанді й аґітації". Звільнений у серпні 1969 року, після відбуття вироку, Валентин Мороз перебував з родиною в місці свого замешкання і праці — в Івано-Франківську і був там же заарештований знову 1 червня 1970 р.

Валентин Мороз одружений. Має нелітнього сина. Дружині його — вчительці загрожує викинення з праці.

Захід перестерігає Москву проти загострювання ситуації в Берліні

Берлін. — ЗСА, Британія і Франція передали совєтському амбасадорові в Східньому Берліні Абрасімову спільну ноту протесту і перестороги у зв'язку з поновним шикануванням автомобільного руху на шляху з Західньої Німеччини до Західнього Берліну почерез широку на 110 миль східньо-німецьку смугу. В деяких пунктах припізнено приїзд до Західнього Берліну автомобілів на 10 годин. Совєтські і східньо-німецькі чинники „виправдують" ті шикани фактом, що західньо-німецькі парляментаристи з Християнсько-демократичної партії назначили свої наради у Західньому Берліні; вони мовляв, не мали права робити це. Західні чинники вважають, що — навпаки — тісні зв'язки Західнього Берліну з Зах. Німеччиною були і є дійсністю, з якою Москва і східньо-німецькі комуністи мусять рахуватися. В самому комуністичному таборі нема, здається, одностайности, бо на середу 2 грудня заповіджено з'їзд у Східньому Берліні проводирів із Польщі, Чехо-Словаччини, Болгарії і Мадярщини, з приявністю також Леоніда Брежнєва з Москви, у справі дальшої політики і тактики у справі Берліну.

Солженіцин таврує совєтську пашпортову процедуру

Москва. — Совєтський письменник Александер Солдженіцин з'ясував причини, чому він рішився не їхати до Стокгольму, щоб відібрати особисто признану йому нагороду Нобеля з літератури за 1970 рік. У листі до шведської Академії Наук, що його він передав шведському амбасадорові у Москві Ґуннарові Яррінґові, він подав за головну причину свій острах, що йому не дозволять на поворот до СССР. Але поруч із цим він таврував совєтську пашпортову „принизливу" — як він сказав — процедуру: виписування квестіонарів, отримання рекомендації щодо характеру петента від партійних організацій, навіть для не-членів, і вислухування інструкцій, як треба поводитись за кордоном. Солдженіцин звернув увагу на кампанію, що її повели проти нього совєтські газети і на факт, що його книжки все ще заборонені в Совєтах: він ствердив, що за читання його книжок позбавляють людей праці та викидають учнів із шкіл. З другого боку, пише Солдженіцин, він дізнався про різні церемонії у Стокгольмі, які відбуваються у зв'язку з роздачею нагород Нобеля, і ті церемонії „не підходять до його (Солдженіцина) характеру та способу життя". Тому, що його повідомлено, що особиста приявність нагороджених не обов'язкова задля отримання медалі, то він просив, щоб передати йому ту нагороду в шведській амбасаді у Москві в узгідненому часі. Він водночас заявив свою згоду дати для проголошення у Стокгольмі доповіді за 6 місяців від 10 грудня ц. р. Він зазначив, що його листа можна оприлюднити. — При цій нагоді коментатори звертають увагу, що для отримання пашпорту на приватний виїзд за кордон треба в СССР заплатити тепер 500 рб., себто 550 дол. З нагородою Нобеля пов'язана сума 78.000 дол.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Полонені

Бравурний рейд американських вояків з 21 листопада ц. р. до місцевости Сонтай, за 20 миль від столиці Північного В'єтнаму Ганою, націлений на визволення воєннополонених, хоч не осягнув своєї цілі, заактуалізував болючу проблему військовиків в комуністичному полоні. Переслуханий у зв'язку з цим рейдом у сенатській Комісії закордонних справ секретар оборони Мелвін Лерд одверто заявив, що він просто не знає, чому комуністи не погоджуються на обмін полонених — 10 комуністичних за одного американського, — чому не виявляють їх докладного числа і їхніх прізвищ, — чому нехтують Женевською конференцією в справі полонених.

Поведінка в'єтнамських комуністів супроти полонених — це обурливий доказ морального здичавіння, можливого тільки в країнах, керованих людьми, які не визнають ніяких засад міжнародної етики. У першій світовій війні всі воюючі европейські держави більш-менш притримувались засад Женевської конвенції з 6 липня 1906 р. Червоні Хрести, уповноважені воюючими державами опікуватися їхніми полоненими, дбали за статистику полонених, за листовну комунікацію, постачали одяг і дарунки, були посередниками в признаванні полоненим у великих таборах власної автономії. Табір воєннополонених ніде й ніколи не був санаторією, але й не був тоді місцем моральних та фізичних знущань. Щойно Німеччина Гітлера і СССР Сталіна перетворили табори полонених в катівні. Це ганьба Об'єднаних Націй, що вони неначе не знають про те, як поводяться в'єтнамські комуністи з полоненими.

Скільки тих полонених — ніхто докладно не знає. Пентагон має список 378-ох американців, які напевно є в Північному В'єтнамі, але 780 військовиків записані як ті, що „пропали у бойових діях" в В'єтнамі, а 1,500 — пропали в цілому Індо-Китаї. Тільки 9 полонених звільнено з Північного В'єтнаму — вони самі не знають, чому саме мали таке щастя. Припускають, що є там к. 2.000 осіб.

Ранені й полонені — це жертви свого вояцького обов'язку. Коли в наших жорстоких і аморальних часах не може бути мови про будь-яку лицарськість, то примітивне почуття гуманности повинно диктувати співчуття до тих жертв війни та до їхніх родин. Треба подивляти й прославляти американських добровільців-вояків, які взяли участь у воєнному рейді, щоб визволити своїх товаришів зброї.

Чергова трагікомедія

У жартівливій українській пісні про цехмістра Куп'ряна, якого, навіть не питаючи, вкинули у воду, немов у люстрі відбивається так зв. совєтське правосуддя. Неділю 13-го грудня 1970 року трудящі люди України не зможуть відпочити, бо треба буде йти на „голосування", при чому — таємне і обов'язкове. Мільйони людей будуть „обирати" за єдиним списком „народних суддів", а засідателів народних судів будуть вибирати „відкритим голосуванням на загальних зборах", як про це розповідала „Радянська Україна" з 14-го листопада в передовій „Справа великої державної ваги".

Народні суди — це дійсно справа великої ваги. Але не в країні диктатури, де судді, вибрані чи не вибрані, не мають права ані на йоту відійти від букви закону, а закон встановлює, не питаючись людей, диктаторська кліка в ЦК КПСС.

Народні суди й засідателі таких судів формально мають право судити, наприклад, за дрібні кримінальні злочини. Невеликим злочином було те, що, напившись, якась трійця накинулася з кулаками на обхідника лісу та його помічника-комсомольця з „дружини". Але цю справу не міг розглядати народний суд: виїзна Колегія суду СССР присудила головному винуватцеві, що був у п'яному стані під час поповнення злочину, аж 10 років важкої тюрми. В СССР немає ясного поділу між прерогативами народного, нібито вибираного, суду і судами офіційними, державними, кагебівськими. Народні суди не мають права розглядати справ навіть стосовно антисовєтського анекдоту, розказаного з п'яного язика десь прилюдно, бо це обертається в „політичну" справу. Народні суди змушені карати громадян, які бажають взяти з собою дітей до церкви, хоча всі знають, що саме такі громадяни добре виховують дітей. В Україні „вибиратимуть" 1 191 народного суддю та 72 000 засідателів, які не мають права судити за голосом сумління і за велінням власного розуму, бо зобов'язані згори судити за буквою закону, встановленого антинародним режимом.

МНОГОМІЛЬЙОНОВИЙ АПАРАТ МІЛІЦІЇ

Зростання з л о чинности непокоїть не лише американців — каламутними хвилями шириться вона по країнах Европи, Азії, заливає міста і села Совєтського Союзу. Це — ознака доби, в якій заперечується тисячолітню мораль, зневажається виплекану довгими поколіннями етику, захитується підвалини церков. В Америці, зокрема, явище злочинности заперечує здавна усталене ствердження, що злочин зводжують злидні, а в СССР, де кримінальна статистика і соціологічні дослідження засекречені, очевидно, поширенню злочинности сприяють ще й інші фактори, тісно пов'язані з характером большевицького соціяльно - політичного устрою.

Відзначений у листопаді „День міліції" став в СССР притокою до появи численних статтей на тему злочинности і її поборювання. І характеристично: у жадній з тих статтей не згадано колись раз-у-раз повторюваної, утертої сентенції, що враз з усуванням „капіталістичних пережитків" заникає злочинність. Виходило б народилась і розвивається там якась особливого роду злочинність — „соціялістична" чи „протисоціялістична".

В потоці слів, що шумів з нагоди „Дня міліції" на сторінках совєтської преси, варто вирізнити деякі голоси.

Ось на далекому Сахаліні, на пленумі обкому КПСС в проповідницькому тоні виступає „герой соціялістичної праці" М. Тітяков. „Там, де не бояться сказати правду в очі, — заявив він, — де своєчасно підтримають того, хто спіткнувся, там не може бути ґрунту для порушників закону..."

Це так на вступі. А в кінці вже голосом чекіста він вимагає найрадикальніших заходів проти „законопорушників". Вимагає карати нещадно тих, хто йде врозріз „з нашою комуністичною мораллю".

Кримінальна хроніка в совєтській пресі надзвичайно скупа. Повідомляють лише про випадки, широко знані серед громадян, щоб відстрашити потенціяльних наслідувачів злочинця. Ось читаємо в київській „Молоді України" з 10 листопада:

„Телеграфна стрічка принесла трагічну звістку — загинув від кулі міліціонер Микола Онищенко. Загинув, але знешкодив на одному з дніпропетровських заводів злочинця, який заволодів карабіном охоронника і відкрив стрілянину на подвір'ї".

І все. Хто був цей Микола Онищенко? На якому саме заводі сталася ця подія? Що довело його до цієї самогубчої стрілянини? — Совєтський читач нічого про це не знає і мусить задовольнятися поголосками, часто панічними, іноді навмисне препарованими органами КГБ, щоб здезорієнтувати людей.

„Сержант міліції М. Добровольський, — читаємо в „Радянській Україні", — з трьома міліціонерами під Києвом у лісі переслідував злочинця Гунька. У перестрілці Добровольський був поранений. Гунька схоплено".

І знов: Хто цей злочинець? І чи справді він злочинець? А може це герой? — Цікавість совєтського читача була б у якійсь мірі задоволена, якби йому дали пояснення. Але газета мовчить. І він губиться в здогадах.

Такі й подібні події відбуваються, очевидно, в СССР нерідко, в КГБ і міліції їх реєструють, уживають „превентивних заходів", а населення живиться чутками. Про зорганізований групою людей збройний напад на станицю міліції в одному з міст північної Росії чутки поширилися по всьому СССР, і аж тоді в газетах щось невиразно про це згадано.

Як про кримінального злочинця вже після його смерти в бою з кагебістами і міліціонерами згадано в пресі про українського націоналіста Степана Олійника, що довгими роками сам - один діяв на Волині, тероризуючи місцевих партійних і совєтських керівників.

В останньому випуску підпільної „Хроніки поточних подій" сказано про якусь Олену Рогалеву 18 років, арештовану в 1969 р. в м. Красноярську і засуджену з двома її своячками Петрашко і Потемченко за участь в антисовєтській організації, в прапаганді, п о ш ирюванні летючок, диверсіях: підпалах адміністративних будинків — міліції, суду і будинків керівних партійців.

Засуджено їх трьох, як кримінальних злочинців, і щойно з „Хроніки", яку читають нечисленні особи, можна було довідатися, що ці дівчата - революціонерки, політичні борці проти совєтського режиму. На жаль, докладніших інформацій це джерело не подає. А в совєтській пресі про них зовсім не згадано.

Алярмуючі виступи совєтських урядових і партійних керівників свідчать про те, що в СССР дедалі зростає злочинність, під поняття якої підганяється не лише кримінальні злочини, а й різного роду виступи і диверсії політичного характеру. Аджеж тих двох литовців, політичних утікачів, що захопили літак і втекли до Туреччини, названо бандитами - криміналістами. А про історію з другим літаком, яким втекли двоє студентів, повідомлено лише кількома словами. І політичних еміґрантів, що захопили той літак, також названо „бандитами".

Збройні грабунки, роздягання людей на вулицях, хуліганство, пияцтво, внаслідок якого зривається виробничі пляни фабрик і заводів, — щоденні явища в сучасній совєтській дійсності. В самій же совєтській пресі не раз згадувалось про те, що в тому чи іншому місті люди по заході сонця бояться вийти до парку. І хіба лише в цій ділянці СССР уже наздоганяє, а подекуди й випереджає Америку. Щоправда, в Америці зброю, при бажанні, може дістати кожний. Її можна навіть придбати поштовою дорогою, виславши до крамниці із зброєю невелику суму грошей. Але як з тим в СССР, де дозвіл на зброю можна одержати лише через міліцію, а фактично через КГБ?

Зі статті полковника міліції І. Жаворонкова і підполк. Дячкова, надрукованої в московських „И з вестиях", виходить, що в СССР є чи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

АМЕРИКАНСЬКІ ЖИДИ ПЕРЕД ДИЛЕМОЮ

Ми залюбки покликаємося на жидів, як на майже ідеальний зразок суспільства в діяспорі, яке перетривало в не раз дуже важких умовах протягом понад 2,000 років. Могло б здаватися, що жидівські поселення в окремих країнах, зокрема в Америці, настільки достосувались до всякої ситуації, що їм не потрібно застановлятися над тим, як себе зберегти і як переборювати натиск оточення.

Чи справді такий ідеальний стан серед жидівської групи в Америці? Чи дійсно перед нею не стоїть відкритим питання про те, яким буде її завтра?

21-го жовтня на сторінках „Ню Йорк Таймсу" появилася стаття Артура Васкова п.н. „Жидівська суперечливість". Ця стаття заслуговує на увагу, бо вона кидає чимало світла на ту дійсність, яка панує на відтинку жидівської групи в ЗСА під сучасну пору. Читаючи цю статтю, можемо себе потішити, що не тільки у нас зле і не тільки ми маємо проблеми з нашим збереженням.

На гадку А. Васкова „жидівська суперечливість" випливає з того, що фактично жидівська діяспора втратила свою ідейну базу існування. Протягом 2,000 років жиди молилися за „відновлення Сіону", працювали і жертвували для цієї ідеї, висловлюючи надію на те, що „завтра зможемо вернутися до Єрусалиму".

Тепер омріяний Сіон став реальним фактом, існує жидівська держава, але жиди з діяспори не надто поспішають „вертатися до Єрусалиму". Щоб себе якось оправдати, старше жидівське покоління, — пише А. Васков, — намагається переконати себе самих і своє оточення, що жиди повинні бути в діяспорі, щоб давати допомогу Ізраїлеві і тим жидам, які туди вернулися.

Молоде жидівське покоління таке оправдування відкидає, називаючи таку настанову „гіпокризією", а своїх батьків — „сіоністами від купування бондів". У висліді між жидами почалася дискусія про те, що властиво треба нині розуміти під „жидівством у діяспорі" і як оцінювати той факт, що таке велике число жидів, які ввесь час вважали себе за сіоністів, не бажають вертатися до власної держави, на землю своїх прадідів.

Жидівське суспільство в ЗСА переживає глибоку кризу, — пише А. Васков. — Молоде покоління починає відкидати традиційні цінності, легковажно ставитися до релігії і обрядів, не заінтересоване в зберіганні чистоти своєї раси, схиляється до мішаних шлюбів. Це — напрямок серед жидів, що поділяє думку про інтеграцію жидівської групи чи навіть її асиміляцію в Америці.

Між молодим жидівським поколінням є також група, яка хотіла б продовжувати жидівську діяспору, але в інакшому вигляді. Ця група думає теж категоріями інтеграції в американське життя, але з тенденцією зберегти свою жидівськість. Молоді жиди з такими плянами вважають, що вони, як специфічне суспільство, можуть багато дечого дати Америці, зокрема, можуть бути промоторами нових ідей, речниками нового світу, який оформляється під сучасну пору. Нічого конкретного ця група не пропонує, хитаючися між прихильниками космополітизму, пацифізму, кібутцівського комунізму і містичного рабінізму. Критичне наставлення до Ізраїлю серед жидівської молоді є частим явищем.

Сьогодні ще важко сказати, — пише Васков, — яким шляхом піде розвиток жидівської думки, навіть важко сказати, що станеться з жидівською етнічною групою в Америці. У всякому випадку, — твердить цей автор, — „жереб кинений". Він вважає, що „американська жидівська громада або зникне протягом найближчого покоління, або перетриває з радикально відмінними формами і цінностями".

Така дилема знаходить свій вислів у поширеному серед молодих жидів своєрідному апокаліптичному погляді на майбутнє: „або на землі здійсниться пророцтво Ісаїї про дні миру і справедливости вже в найближчому поколінні, або землю знищать вогонь і отрута".

На гадку А. Васкова, якщо існує тільки такий вибір, тоді „ніхто краще не може працювати для здійснення візії Ісаїї від народу Ісаїї в Америці".

о — О — о

З приводу цієї статті завважимо тільки, що вона не є чимось вийнятковим на таку тему. В останніх роках появився ряд праць жидівських авторів, які відверто з'ясовують свої внутрішні проблеми, говорять про труднощі й небезпеки, шукають розв'язки. Було б побажаним, що у нас теж наші проблеми й потреби ми могли відверто дискутувати без тенденції і намагань стосувати тактику струся, тобто сховавши голову в пісок. Багато справ, що їх ми не „хочемо" бачити сьогодні, промовчуємо, вважаємо за своєрідне табу, — можуть заважити на нашому майбутньому. Покликаючися на жидівський зразок в тому чи іншому, ми повинні і це оснаннє взяти до уваги.

М.С.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

Саґа „Безкінного Воза"

Загально вважають вогонь і колесо найбільшими винаходами людства, що мали драматичний вплив на формування його історії. Колесо стало основою механіки та суходільного транспорту, а вогонь — джерелом термічної енергії та рушійною силою першого погінного рушія.

Коли людина запрягла до воза коня, вона започаткувала нову епоху в системі свого життя, але коли заінсталювала на возі рушій, впровадила в життя нову революційну галузь технології, що змінила докорінно шлях нашої культури та цивілізації. Бо „безкінний віз", як охрищено перший самохід, змінив не тільки стиль і триб нашого щоденного життя, але також форму та методи торгівлі, промислу, війни та дозвілля.

Автомобіль є европейською дитиною, адоптованою Америкою. Бо немає сумніву і в тому, що рушій внутрішнього горіння, який став основою розвитку самохода, як також сама ідея і техніка шляхової комунікації европейського походження. Зате переміна самохода з люксусової забавки для „небагатьох" на засіб комунікації для всіх є осягом американського розуму та американської підприємливости.

Мрія про „саморушний" віз зродилась приблизно 600 років тому. Про неї згадує в своїх творах англійський природник і філософ Раджер Бейкон та мерехтливий фльорентієць, мистець і інженер Ренесансу Леонардо да Вінчі. Але мрія ця не могла стати дійсністю доти, поки людство не мало погінного рушія.

Розвиток „безкінного" воза проходив почерез три характеристичні етапи, зв'язані з родом його погону, а саме паровим, електричним та бензиновим. Приблизно в той час, коли Катерина II „звільнила" з гетьманства графа Кирила Розумовського, капітан французької артилерії М. Й. Куньо сконструював триколісний дерев'яний віз з погоном на пару, що став праотцем модерного самохода.

Свій паровий віз, запляноваиий, до речі, як тяговий артилерійський трактор, він демонстрував на вулицях Парижу в 1869 році, тобто приблизно сто років тому. На жаль, цей винахід не викликав великого захоплення парижан з приводу його малої скорости (3 км на год.) та частого приставання для „підроблення" пари. Але сама ідея „парового воза" знайшла широкий відгук та пригожий ґрунт в Англії, країні народження парової машини, де, наче гриби по дощі почали появлятися парові диліжанси та омнібуси.

На жаль, новій галузі „самоходового" транспорту не судилося довге життя з причини драконівських законів англійського парляменту, які вимагали, щоб перед кожним паровим омнібусом ішов сповіщальник з червоним прапором в руці і остерігав прохожих проти небезпеки „вогняного коня".

Сприятливіші о б ставини знайшли парові самоходи на европейському суходолі та в Америці, де вони, переборовши початкові конструкційні труднощі, здобули велику популярність. Згадати б тільки такі відомі фірми парових самоходів, як Серполет у Франції чи Стенлі в Америці, що дотривали до 1925 року, коли останній Стенлі був збудований.

Одночасно з паровими самоходами появились наприкінці XIX і на початку XX століття електричні самоходи, що відзначалися тихим ходом та чистотою. Проте, їх великою хибою була обмежена кількість електричної енергії в батеріях, що вимагала частих перерв в їзді для їх наснажування.

Але доля не судила відіграти великої ролі ні самоходам паровим, ні електричним. Та честь припала самоходам, що мали погін від рушіїв внутрішнього горіння. Перший практичний двотактовий рушій цього типу опатентував бельгійський механік Етієн Леноар в Парижі 1860 року, а перший практичний рушій чотиритактовий опатентував німець М. Отто 1878 року в місті Дойці. Цей останній рушій зробив революцію в дальшім розвитку самоходів.

З винаходом бензинового самохода зв'язані два прізвища — Карла Бенца та Ґоттліба Даймлера, що незалежно один від одного сконструювали в 1885 та 1886 рр. самоходи з погоном одноциліндрових рушіїв типу Отта.

„Самохід" Даймлера становив родинний повіз з дочепленим півторакінним рушієм, де ролю свічки виконувала металева рура, підігрівана газовим пальником Бунзена, а „самохід" Бенца нагадував залізничу триколісну дрезину з погоном на 3/4 кінської сили, в якому була вмонтована вже справжня електрична свічка з трансформатором та переривачем, що є вже заслугою винахідливого ума Карла Бенца.

Бувши недавно в Технічному Музеї у Відні, я мав нагоду оглянути, крім моделі першого „парового воза" Куньо, також моделю першого бензинового чи радше нафтового самохода конструкції віденського механіка-винахідника Зиґфрида Маркуса. Він сконструював своє авто 20 років скоріше за Даймлера та Бенца, але постійні заборони поліції їздити цим „автом" по вулицях Відня та скарги сусідів знеохотили його до дальших експериментів.

Саґа „безкінного воза"
(Закінчення на стор. 4-ій)

„Вісті з Риму"

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1969-1970

(УПБ). — Звіт з діяльности за минулий академічний рік був би не зовсім зрозумілий, якщо не кинути бодай побіжно оком на минуле українського у н іверситету на Україні. На Великій Україні було за царських часів кілька університетів, але навчали в них російською мовою. З прилученням Західньої України до Австрійської імперії в 1773 р. з часом відкрито утраквістичний польсько - український Університет. Виклади відбувалися деякі п о л ь с ь к о ю, а деякі українською мовами. В 1917 р. цісар Карло I рішив відділити українські катедри з утраквістичного університету і з утвореними новими катедрами створити окремий український університет. Воєнні події і розпад імперії не дозволили перевести в діло цього пляну.

Після закінчення українсько-польської війни, коли Західня Україна була прилучена до Польщі, українські катедри зліквідовано; залишився тільки польський університет. Тоді українці утворили свій державний університет, що впродовж кількох років діяв як Тайний Український Університет. Після арештів ректора д-ра В. Щурата, професорів і студентів університет перестав існувати. Залишилися тільки студії в Духовній Семінарії як теологічний ліцей.

В 1925 р. митроп. Слуга Божий Андрей покликав мене на ректора Духовної Семінарії. Зараз треба було подумати про привернення студій на університетському рівні. Відбуваючи студійні подорожі по різних европейських країнах, можна було бачити, що на Заході існують цілі університети під назвою Інститутів або Академій. Польське правління й далі не хотіло згодитися на утворення українського університету. Тому треба було взяти популярну на Сході грецьку, платонівську назву „Академії", вже добре відому на Україні за Петра Могили, а пізніше у православному світі, де й нині існують Духовні Академії.

Організацію Академії у Львові переведено на зразок західніх університетів. І так постала в 1927/28 р. Богословська Академія, що була чинною аж до 1944 р., коли її закрили большевики, подібно, як всі інші українські та церковні установи. Зразу було в Богословській Академії 2 факультети, опісля 3, а в кінці 4. В 1939 р. польське правління було навіть схильне перетворити Академію на український університет. Але вибухла нова війна. Академія проіснувала ще короткий час за гітлерівської влади. З новим приходом большевиків у 1944 р. її зліквідовано.

Коли дякуючи с. в. папі Іванові XXIII і за посередництвом американського дипломата Казенса, мене звільнено з тюрми, мені стало наглядним, що спричинену впродовж 25 років наукову порожнечу треба було якось заповнити і, оскільки можливо, привернути давнє наукове життя. Правда, в Україні існувало у 1963 році кільканадцять університетів і інститутів, одначе, всі вони ведені в атеїстичному дусі. Конечним було наукове тіло, що протиставилося б тому станові. Потрібно було створити українську католицьку наукову літературу, реасумувати здобутки за попередніх 25 років і продовжувати її дальше.

Щоправда, на еміґрації існував також Український Вільний Університет і Український Технічно-Господарський Інститут, давніше в Празі і Подєбрадах, пізніше в Мюнхені, але вони не мали теологічного факультету або катедри релігійних знань у противагу до атеїстичного світогляду режимних високих шкіл в Україні. При тому вони мусіли боротися з великими труднощами, щоб зберегти своє загрожене існування. Український Католицький Університет поставив собі дещо ширше завдання і тому став навіть помічним для вже існуючих високих шкіл, УВУ й УТГІ. Подібно, і створені катедри українознавства при американських університетах мають обмежений специфічний засяг діяння.

З цих причин постав в 1963 р. Український Католицький Університет як висока наукова установа церковного права, покликана до життя компетентним авторитетом Помісної Української Церкви. Виклади відбувались зразу в „Студіоні" над Альбанським озером, а коли викінчено будинок, перенесено їх на віа Боччеа 478. Ближчі дані про його створення і діяння за перше п'ятиліття подані в окремому звідомленні - праці, що появиться небаром п. н. „Перше п'ятиліття Українського Католицького Університету".

З оцими вступними заввагами входимо, слава Богу, вже в сьомий академічний рік, щоб продовжувати викладову, виховну і видавничу діяльність.

Кожний, хто ступає на посілість Українського Католицького Університету, бачить перед собою широку, кількагектарову площу з великим храмом св. Софії і університетською будівлею. Храм св. Софії — це зображення Божої Премудрости, що виливає своє незглибне знання назовні у світ. Кожна ангельська і людська постать є одробиною Божої Мудрости, а так само й кожна частинка живого і мертвого тіла, зображеного на стінах. Перед університетом п р и ш е лець бачить двох сфінксів, що бережуть і скривають знання: це — символи всіх трудноців в здобуванні науки. Над входом буде ще вирізьблена „Книга" з Апокаліпси, з написом, що висловлює християнську поставу: „Достойний ти взяти книгу і розкрити печать її" (Откр. 5,9). А на будинку приковує увагу знаменний напис: „Правда і любов науки собирає в розсіянні сущих" — „Veritas et amor scientiae unit dispersos."

В минулому академічному році Український Католицький Університет найперше віддав молитовний довг вдячности своїм Покійникам. Дня 13 листопада 1969 р. в храмі св. Софії відслужено поминальне Богослуження за усопших професорів Університету і його працівників: зв. проф. Я. Пастернака, н. проф. Д. Бучинського, н. проф. Л. Сонецького, директора архіву о. Теофіля Горникевича, редактора та коректора університетських видань о. Івана Яцкова. В грудні того ж року відправлено поминальне Богослуження в св. Софії за 29 професорів Богословської Академії, які відійшли у вічність як вірні служителі своєї Церкви і народу, під час воєнного і післявоєнного лихоліття, часто віддаючи в жертву своє власне життя. Вічна їм пам'ять!

Внутрішнє життя Університету, на перший погляд, не виглядає таким грандіозним, а все ж таки у своїх перших початках Університет може зарепрезентуватися деякими успіхами. Ректорат знаходиться в руках Верховного Архиєпископа. Йому помагає, як віце-ректор мітрат проф. д-р Василь Лаба. Деканом теологічного факультету обрано о. проф. д-ра Мирослава Марусина. Професорську колеґію творять 8 професорів. Деканом філософічно-гуманістичного і математично-природничого факультетів є проф. д-р Володимир Янів. Професорську колеґію творять 16 професорів. Деканом правничого і соціологічного факультетів обрано проф. д-ра Миколу Чубатого. Професорську колеґію творять 4 проф. В минулому році іменовано на теологічному факультеті звичайним професором о. д-ра М. Марусина; на філософічному д-ра В. Дебеляка у Буенос Айресі (Арґентина),

(Закінчення на стор. 4-ій)

СОЮЗОВЦІ! ЦЬОГОРІЧНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.685 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 1.315 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО 6,000. ДОКЛАДІТЬ УСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Ірвінґтон і Ню Йорк побачать кінофільм „Ніколи не забуду"

Ню Йорк. — Канадійська українська кіностудія мистецьких фільмів „КАНУКР" дістала цього року багато позитивних рецензій на свій найновіший звуковий кольоровий фільм „Ніколи не забуду": режисер Богдан Паздрій, співрежисер Володимир Бачинський, музика — у виконанні Торонтонської Симфонічної оркестри — молодого обдарованого композитора Зенона Лавришина, постановник і директор компанії „КАНУКР" реж. Володимир Васік. Фільм „Ніколи не забуду" поставлений за сценарієм письменника Степана Любомирського, темою якого є пригоди канадійського пілота українського роду в Україні під час війни, де його літака збили німецькі фашисти. Постановка фільму коштувала понад 200 000 дол., і то лише завдяки тому, що багато осіб працювали для його здійснення з повною посвятою, в іншому випадку така ж кінокартина, показ якої триває 2 години, вимагала б мільйонового бюджету. Українці та ін. глядачі в Ірвінґтоні зможуть побачити фільм „Ніколи не забуду" 6 і 7 грудня, в „Ченселор Театрі" на 800 місць, при 750 Ченслор евню, коло Юніон евеню. Кіносеанси: 6-го в неділю: о 2, 4, 8 і 10-й гг., у понеділок: о 7-й і 9-й вечора. У Ню Йорку фільм ітиме в залі на понад 3 000 місць, в „Академії оф Мюзік", при 126 Схід 14 вулиця, між 3 і 4 евн., у неділю 13-го грудня, лише єдиний день, але покази будуть впродовж усього дня. Кіносеанси о год: 2, 4, 6, 8 і 10-г. вечора. В головній ролі капітана летунства — актор Юрій Денисенко, відомий з телевізійних виступів у Америці, в головній жіночій ролі української повстанки — акторка Рома Дольницька. Маестро Богдан Паздрій виконує невелику ролю священика, якої глядачі фільму дійсно ніколи не забудуть. Газети „Ошава Таймс", „Торонто Телеграм" та ін. принесли багато позитивних відгуків на цей перший повнометражний професійний український фільм, створений в Канаді кінокомпанією „КАНУКР", яка розбудовується далі завдяки закупленню уділів - шерів.

Кадр із кінофільму „Ніколи не забуду"

20-ліття Пластової Станиці в Боффало

У черзі 20-літніх святкувань пластової праці в ЗСА, Пластова Станиця у Боффало відмічує свій ювілей в неділю, 6-го грудня ц.р. У програмі святочна частина, бенкет з мистецькою програмою у виконанні пластунства та оглядання пластової виставки. З нагоди 20-ліття Станиці появиться збірник-одноднівка, в якій подано історію Станиці та її частин, як теж багато світлин. На святкування запрошено представників Гол. Пластової Булави та Крайової Пластової Старшини. Рано о год. 9-тій буде відправлена Служба Божа у намірення Пласту, а опісля делеґації вийдуть зложити вінки на могилі Начального Пластуна Сірого Лева - проф. Северина Левицького та пл. сен. Адама Антонишина. Пластова Станиця у Боффало є замітна тим, що її ініціятором та членом був сл. п. Начальний Пластун — проф. Северин Левицький - Сірий Лев. Згадана імпреза відбудеться в Українськім Домі „Дніпро", початок о год. 2-ій по полудні. (ОВ)

ДОРАДНИК ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА В СПРАВАХ урбанізації Даніел Патрік Мойніґен вирішив не прийняти запропонованого йому посту голови американської делеґації в ОН. Мойніґен повернеться на працю до Гарвардського університету.

АПОСТОЛЬСЬКА СТОЛИЦЯ ПОІНФОРМУВАЛА польського кардинала Стефана Вишинського, що будуть призначені єпископи для західніх так званих віднисканих земель Польщі, як тільки буде ратифікований договір між Західньою Німеччиною і Польщею, що визнає західній кордон Польщі на Одрі - Ніссі. Дотепер Апостольська Столиця стримувалась із призначенням туди єпископів, вважаючи, що ще не пересуджена доля тих земель, що їх Польща дістала після 2-ої світової війни коштом Німеччини.

Ділимося болючою вісткою,

що в п'ятницю, 13-го листопада 1970 року в Боффало, Н. Й. відійшов ненадійно у Вічність

наш Найдорожчий

МУЖ І ТАТО

бл. п.
Інж. СТЕФАН БАЛЮТА

уродж. в Бродах, адюнкт надлісництва в Підгірцях, пов. Золочів.

Горем прибиті:

дружина — ІРЕНА — (з Давидовичів)
діти — АННА і РОМАН
брати: РОМАН і ЮЛІЯН в Краю з Родинами
і близька і дальша Родина в Америці і Канаді

КОМІСІЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДІВ І ПУБЛІКАЦІЙ НТШ і РАДА РЕГІОНАЛЬНИХ КОМІТЕТІВ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 5-го грудня 1970 року в год. 2-ій по пол. в залі НТШ, 302 Вест 13-та вул. в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 5-го грудня 1970 року в год. 2-ій по пол. в залі НТШ, 302 Вест 13. вул. в Ню Йорку, Н.Й.

ПРОГРАМА

1. Відкриття
2. Д-р Р. МИКОЛАЄВИЧ: доповідь на тему „Актуальні проблеми реґіонального руху".
3. Проф. д-р. В. ЛЕВ: доповідь на тему „Реґіональні видання на еміґрації в 1970 році".
4. Д-р М. ЦЕНКО: доповідь на тему: „Правильник співпраці Реґіональних Комітеті і НТШ".
5. Ред. І. ДУРБАК: доповідь на тему: „Реґіональні з'їзди і наради в 1970 р."

Вхід вільний!

Комісія Реґіональних Дослідів і Публікацій НТШ
Рада Реґіональних Комітетів

МНОГОМІЛЬЙОНОВИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мало людей, які „тримають зброю незаконно". Вони, пишуть ці старшини міліції, „примудряються навіть виготовляти всякого роду саморобні пістолі, рушниці-обрізи, кинджали, фінські ножі, тесаки, кличі, стилети та ін.". А фахівці цієї справи навіть „приробляють до мисливських рушниць (що їх мають право тримати члени Товариства Мисливців — В. С-ко) нарізні цівки від крісів або кулеметів, а також вставляють у цівки вкладні з нарізами". В своїй статті її автори згадують навіть про „арсенали зброї", нелеґально накопичувані в підпіллі.

Характер статті цих старшин міліції незвичайний. Їх перестороги і погрози на адресу порушників закону мають особливий тон.

Тож не диво, що, як пише московська „Правда", „за останні два роки лави міліції поповнились многотисячним загоном посланців партії і комсомолу, колективів трудящих фабрик і заводів, радгоспів і колгоспів".

Міліції і КГБ у їх боротьбі з „порушниками закону", пише „Правда", допомагають такі самодіяльні організації, як т. зв. добровільні народні дружини, вербовані з-поміж комсомольців - активістів і керовані органами КГБ, „товариські суди", співробітники державної автомобільної інспекції, пашпортових відділів, працівники кримінального розшуку, комісії „соціялістичної законности" і „охорони правопорядку" місцевих рад.

„Вдосконалювання органів внутрішніх справ, піднесення службово - оперативної діяльности, — сказано в „Известиях" у статті заст. міністра внутрішніх справ СССР В. Шуміліна, — привели до того, що сьогодні широке коло людей найрізноманітніших професій так чи інакше зв'язане з міліцією".

Совєтська міліція, яку з наказу Леніна створено в 1917 році на третій день після жовтневого перевороту, завжди найтісніше була зв'язана з політичною поліцією. І згадане міністром Шуміліним „широке коло людей" — це особливого призначення многомільйоновий державний апарат, розгалужений по всіх містах і селах, по всіх вулицях і завулках СССР, апарат, що має своїх резидентів в кожному більшому домі.

В. С-ко

ЩЕ ДО З'ЇЗДУ ОУП „СЛОВО"

Ню Йорк. — В доповненні до надрукованого у „Свободі" з 1 грудня ц.р. повідомлення про Четвертий З'їзд Об'єднання Українських Письменників „Слово", інформують, що крім названих у повідомленні письменників, до президії „Слова" увійшов також письменник Іван Керницький-Ікер, який належить також до правління Літературного Допомогового Фонду, як фінансовий референт. До Номінаційної Комісії З'їзду, крім М. Струтинської, М. Понеділка й І. Смолія, входили ще Іван Керницький та Василь Гайдарівський.

ПОМЕР ВПР. О. ВОЛОДИМИР ДАНИЛІВ

Вотервліт, Н.Й. — В понеділок 30 листопада ц.р. тут на 79-му році життя і 55-ому році священства упокоївся в Бозі Впр. о. Володимир Данилів, почесний радник Львівської Дієцезії. Священичий похорон Покійного відбудеться у п'ятницю 4-го грудня ц. р. о год. 9-ій ранку у церкві св. о. Миколая у Вотервліт, Н.Й.

ЛОВЕЦЬКЕ ТОВАРИСТВО „ТУР"
повідомляє все Членство, Приятелів та Знайомих що дня 27-го листопада 1970 року ненадійно відійшов від нас у Вічність
наш Довголітній Член

св. п. інж. архітект
ОЛЕКСАНДЕР КЛИМКО

ПАНАХИДИ — в понеділок і у вівторок, 30-го листопада і 1-го грудня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 2-го грудня 1970 р. з того ж заведення до української католицької церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, а після Служби Божої на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Родині Покійного складаємо наші щирі співчуття.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

Ділимося з нашими Земляками сумною вісткою, що 22-го листопада 1970 р. помер у лічниці в Мюнхені (Німеччина), проживши 80 років

св. п. мґр. прав
РОМАН ГРОМНИЦЬКИЙ

син о. Є. Громницького, гімн. катехита в Золочеві

Покійний був в роках 1918-1923 секретарем Українського Консуляту в Мюнхені, згодом адвокатом у Львові, а з 1945 р. жив на еміґрації в Німеччині.

ПОХОРОНЕНИЙ 25-го листопада 1970 р. на Вальдфрідгофі в Мюнхені.

Вічна Йому Пам'ять!

РЕҐІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
ЗОЛОЧІВЩИНИ в БОФФАЛО, Н.Й.

Т-во Українських Інженерів Америки
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ

запрошує ласкаво на

25-ЛІТТЯ ТВОРЧОЇ ПРАЦІ
І ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ
„1000 голів" Юрія Соловія

що відбудеться

в суботу, 5-го грудня 1970 року
о год. 7-ій вечора
в Українському Інституті Америки
2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

Привіт,
„Між небом і землею, ближче землі" — Юрій Соловій
Три образи: Одна тема — Ілона Сочинська
Три поезії на Соловієву тему — Юрій Тарнавський
Соната для двох фортепіянів

Після програми — ГУТІРКА при ЧАЮ

КРУЖОК МАТЕРЕЙ при ШКОЛІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.

— влаштовує —

6-го грудня 1970 р. о год. 4:30 по пол.
в ШКІЛЬНІЙ АВДИТОРІЇ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР
„Святий Миколай в нашій Школі"

Сценка у виконанні наших дітей.
Канцелярія буде відкрита від год. 2-ої по пол. того самого дня в тій же залі.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 27-го листопада 1970 року ненадійно упокоївся в Бозі наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БРАТ, ЗЯТЬ, ВУЙКО І ШВАҐЕР

бл. п. інженер архітект
ОЛЕКСАНДЕР КЛИМКО

ПАНАХИДИ в понеділок, 30-го листопада і вівторок, 1-го грудня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 2-го грудня 1970 р. з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дружина — АННА
брат — ЕВҐЕН
теща — ЙОГАННА ҐУРАЛЬ
шваґер — ВАСИЛЬ ҐУРАЛЬ з Родиною
та ближча і дальша Рідня в Україні і ЗСА

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА І БАТЬКА

св. п. РОМАНА ФЕНЧИНСЬКОГО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в суботу, 5-го грудня 1970 р.
в ЦЕРКВІ ВСІХ СВЯТИХ
206 Схід 11-та вулиця, НЮ ЙОРК, Н. Й.
о год. 10-ій ранку

на яку запрошують Рідню і Приятелів Покійного

РОЗАЛІЯ — дружина
РОМАН — син

ПРЕМ'ЄРА в НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦІ!

нового, найкращого українського фільму, продукції української кіностудії КАНУКР

ЮРІЙ ДЕНИСЕНКО
Режисери: ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ
БОГДАН ПАЗДРІЙ
Музика: ЗЕНОН ЛАВРИШИН

РОМА ДОЛЬНИЦЬКА
Сценарій: СТ. ЛЮБОМИРСЬКИЙ
Продуцент: ВОЛ. ВАСІК

НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ

в українській мові з англійськими підназоловками

ІРВІНҐТОН, Н. Дж.
НЕДІЛЯ, 6-го ГРУДНЯ 1970 РОКУ
Сеанси: Неділя 2:00, 4:00, 6:00, 8:00, 10:00
ПОНЕДІЛОК, 7-го ГРУДНЯ 1970 РОКУ
Сеанси: Понеділок 7:00 і 9:00
CHANCELLOR THEATRE
750 Chancellor Avenue at Union

НЮ ЙОРК, Н. Й.
Тільки один день
НЕДІЛЯ, 13-го ГРУДНЯ 1970 РОКУ
Сеанси: 2:00, 4:00, 6:00, 8:00, 10:00 веч.
ACADEMY OF MUSIC THEATRE
126 East 14th Street, Between 3rd & 4th Avenue

ВІДБУЛОСЯ БЛАГОСЛОВЕННЯ І ВИКОПАННЯ ПЕРШОЇ ЛОПАТИ ЗЕМЛІ ПІД БУДОВУ ХМАРОСЯГУ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нена на цьому місці, є ще одним доказом нашої віри в майбутнє Джерзі Сіті. Як ми тут стоїмо і споглядаємо через славний в світі Гудсон на масстатичну панораму долішнього Ню Йорку, над яким уже домує 110-поверховий Осередок Світової Торгівлі, що тепер будується, ми набираємо ще більшого переконання, що площі Ексчейндж та цілому Джерзі Сіті знову судилося світле завтра. З вдячности за те, що це місто означало для нашого народу, ми прирікаємо нашу повну і беззастережну піддержку в його змаганнях. Дякуємо за те, що ви є сьогодні разом з нами" — закінчив своє слово головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір.

Зворушлива церемонія

Негайно після того до мікрофону підступили: місцевий український католицький парох і декан Ню Джерзі о. Антін Борса, український православний парох Ірвінгтону та секретар Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА о. протопресвітер Артемій Селепина та український католицький парох Нюарку о. д-р Михайло Гринчишин, а з ними голова відділу розбудови середньої школи св. Петра о. Чарлз Долен, і почали на переміну чин благословення землі під нову будівлю, що його закінчив молитвою о. протопресв. А. Селепина:

Молитва

Господи Боже Вседержителю! Боже і Творче всього видимого і невидимого! Ти мудрістю Своєю створив небо і землю повісив в небесних просторах. Зглянься милостиво на рабів Твоїх в силі могутности Твоєї і поблагослови рабів Твоїх, що бажають будувати дім цей немов на камені Євангельської Правди Твоєї, щоб його, як злі вітри, так і проливні дощі і щоб всяке інше зло не пошкодило його. Всемогучий Отче! Поблагослови початки будови і допоможи будівничим й всім тим, що будуть причетні до будови цієї, щоб будова дому цього була скоро доведена до кінця. Тих же, що будуть бажати жити, або трудитись в ньому, поблагослови та охорони їх від всяких навітів злих духів і замірів ворожих людей. Бо Твоє є царство, сила і слава, Отця й Сина й Святого Духа, нині, і повсякчас і навіки, вічні. Амінь.

Після молитви, о. декан А. Борса, о. протопресв. А. Селепина і о. д-р М. Гринчишин та приявні при церемонії о. Чарлз Долен голова розбудови сусідньої середньої школи св. Петра, по черзі робили лопатою на землі знак хреста і викопували одну лопату землі. Опісля вони знову по черзі благословили грудки землі з могили Тараса Шевченка в Каневі, та з Борщівщини в Західній Україні і з Канади, приміствши їх в різьбленій гуцульській касетці, яку опісля головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір передав президентові будівельної фірми Дж. Мускареллі для прийми і щепння в основі будови. Дальше по черзі викопали по лопаті землі представник мейора Ню Джерзі та офіційний репрезентант міста на цій церемонії міський радний Нейл Пекорора, головний предсідник УНС Йосип Лисогір, президент Першого Джерзі Національного Банку Томас Стентон та інші. Під час церемонії коротке слово привітання виголосив ще стейтовий сенатор Френк Дж. Гуаріні. Коротким словом подяки всім приявним п. Й. Лисогір закінчив першу частину церемонії на площі, на якій вже в найближчих днях великі будівельні машини почнуть викопувати землю та з цементу і заліза ставити фундаменти під перший український хмаросяг у Новому Світі, в якому матимуть своє приміщення Головна Канцелярія УНСоюзу та його в-во „Свобода".

Церемонія продовжується

Друга частина цього церемоніяльного започаткування будови хмаросягу УНСоюзу продовжувалася під час полуденку, що відбувся в ресторані сусіднього Першого Джерзі Національного Банку з участю дупластиріа, членів Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, представників міста, та його агенцій, Торговельної Палати, банків та багатьох міських громадських установ, включно з місцевою пресою. Майстрами церемонії були екзекутивний віцепрезидент Першого Джерзі Національного Банку Джан С. Феннелі та головний касир УНСоюзу, дир. Петро Пуцило. Вояи обидва на переміну представили около 70 приявних. Опісля коротко промовляли:

Президент Першого Джерзі Національного Банку Томас Й. Стентон вважає тільки одну подію — започаткування будови хмаросягу УНСоюзу за новий милевий крок в розвитку Джерзі Сіті, одним з найкращих партнерів якого є українці.

Президент Торговельної Палати Отто Е. Вайнерт каже, що в своєму житті бачив та брав участь у багатьох церемоніях викопування першої лопати землі під нову будову, але ще ніколи такої барвистої і зворушливої, як сьогодні. Очолювана ним Палата дуже зацікавлена працею і розвитком УНСоюзу і тепер зокрема його новою будівлею, бо переконана, що заохотить частину фінансового Волл-стріту перейти до Джерзі Сіті. Недавно відбулася в цій справі зустріч в Ню Йорку з приявних на цій зустрічі 80 репрезентантів різних фінансових фірм доці половина звертається вже до Палати за ближчими інформаціями про будівлю УНСоюзу.

Сенатор Павло Юзик, заступник головного предсідника УНСоюзу на Канаду і сам нащадок українських піонерів, згадує працю і ролю УНСоюзу в організації та розвитку українських громад у ЗСА і Канаді та їх вклад у розвиток своїх країн. Українці маючи трагічне минуле — говорив сенатор Юзик — бо вони на рідній землі довгі століття були і сьогодні є під чужою опресією. Тим більше вони вміють цінити волю та з нею творчо користати. Ті цінти і даймм, що їх почали складати на розвиток своєї організації піонери УНСоюзу 76 років тому, і добра господарка цим їхнім майном умождивили сьогоднішню подію, що є нічим іншим, як здійсненням одної з головних мрій українських поселенців у ЗСА і Канаді.

Після кількох інших привітальних промов, зустріч-полуденок, а з цим і другу частину церемонії благословення і викопання першої лопати землі під будову хмаросягу УНСоюзу над Гудсоном закінчив знову коротким словом подяки головний предсідник УНС Йосип Лисогір.

У церемонії на площі, крім багатьох американських представників і гостей, взяли участь всі члени Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступник гол. предсідника пані Марія Душник, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох і головний касир дир. Петро Пуцило, архітекти інж. Юліян Ястремський й інж. Аполінарій Осадца, будівельні інженери Роман Волчук і Ярослав Ткач, інженер електрифікації Роман Галібей, представники Окружних Комітетів Відділів УНСоюзу Джерзі Сіті, Нюарку і Ню Йорку, як і всі працівники Головної Канцелярії УНС та в-ва „Свобода".

БЛАГОСЛОВИЛИ ЖІНОЧИЙ МАНАСТИР СЕСТЕР ВАСИЛІЯНОК

Вілля Аделіна, Аргентина. — Владика Андрій в асисті духовенства і при великому зборі Сестер і вірних поблагословив затишну будову нового манастиря Сестер Чину св. Василія Великого у Віллі Аделіна. Манастир присвячений Пресв. Серцю Христовому. При манастирі є парафіяльна українська католицька церква св. Ольги, княгині України, парохом тієї церкви є о. радник Іван Балук.

ПРЕДСТАВНИЦЯ СФУЖО ВІДЛЕТІЛА ДО НІМЕЧЧИНИ

Філядельфія. — П-і Ірина Павликовська, фінансовий референт Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, відлетіла до Німеччини, щоб взяти участь у Мюнхені в 25-літнім ювілеї Об'єднання Українських Жінок у Німеччині 28 і 29 листопада, а потім у „Домі Зустрічей" відбути Конференцію Українських Жіночих Організацій Зах. Європи. Голово СФУЖО є п-і Олена Лотоцька.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

В Ню Йорку відбулося посвячення прапора і Річна Крайова Конференція голів Відділів ОЖ ОЧСУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Міжнаціональна Контактна Комісія Жіночих Організацій.

Увечері в залі „Вест Болрум" відбулося урочисте посвячення прапора Головної Управи ОЖОЧСУ всч. д-ром Вол. Гавлічем в асисті багатьох „кумів". „Хрищена мати" — голова Головної Управи ОЖ ОЧСУ Уляна Целевич подарувала прапорові „крижму" у вигляді ладанки із зернятками пшениці, взятими нею з рідної української ниви, коли вона йшла з похідними групами ОУН. Молоді жінки-прапороносиці: Марта Степаняк-Кокольська і Ганна Лев з Ню Йорку, Богдана Жмур зі Сиракюз, Леся і Саня Дудки з Гартфорду зашили „крижму" в згортках прапора.

Після відспівання американського і українського гимнів гості зайняли місця за столами. Ролю тостмайстрів поділили між собою заст. голови Гол. Управи ОЖ ОЧСУ М. Ласовська і п-ні Марта Степаняк-Кокольська, представляючи гостей українською і англійською мовами. Зі словом привіту виступили голова ОЖ ЛВУ Канади п-ні Марія Солонинка, всч. д-р В. Гавліч, мгр Є. Лозинський від Т-ва кол. Політв'язнів, п. Дочев — від АБН, письменниця Ірина Пеленська — від СФУЖО, мгр Ів. Базарко — від УККА, п-ні Гледис Брукс — від Національної Ліги Допомоги Американським воєннополоненим в Північному В'єтнамі, д-р Кошецький — головний лікар американських військових шпиталів, колишній воєннополонений в Японії, мгр Лев Пришляк та ін. Численні письмові привіти від сенаторів, найвищих церковних достойників: кардинала Йосифа Сліпого і архиєпископа Мстислава та від представників багатьох організацій відчитала пані М. Ласовська.

Мистецька частина бенкету складалась з виступів піяністки Марти Цибик, яка виконала деякі твори Лисенка, Ліста і Грудина і оперової співачки Галини Андреадіс, яка відспівала арію Матері з опери „Катерина" Аркаса і „Коваль" муз. Степового. Акомпаніювала їй піяністка Марія Цісик. Закінчився бенкет молитвою і співом „Не пора". Присутніх було коло 250 осіб.

Другий день, після Служби Божої по церквах, почався нарадами в тому ж готелі „Коммодор". Голова ОЖ ОЧСУ п-і Целевич ознайомила делегатів з пляном праці на 1970-71 рр. Плянується широка акція щодо святкування ювілею Лесі Українки влаштуванням виставок в бібліотеках, літературно-мистецьких фестивалів тощо. Крім того плянується уклади різдвяні радіопрограми для радіостанцій в Німеччині, Португалії, Еспанії, на Тайвані.

Доповідь на тему „Стан української науки в сучасній Україні" виголосила д-р Катря Кохно, яскраво висвітливши підступне прагнення Москви до ідеологічного опанування країн вільного світу з допомогою науки. Змістовий реферат на тему „Теорія і практика політичної праці" прочитала п-ні У. Целевич, виявивши забріханість совєтської політики щодо України. Прелегентка закликала зорганізоване жіноцтво і всю українську еміграцію бути „дійсним і вірним представником поневоленої України у вільному світі". Пані Стефанія Бернадин, організаційний референт ГУ ОЖ ОЧСУ, прочитала реферат на тему „Координаційна дія жіночих організацій у вихованні української дитини і молоді". А пані Філя Стахів з ОЖ ЛВУ, колишня упістка і політв'язень, виголосила доповідь на тему „Українські інтелігенти молодої генерації та українська національна проблематика". Після доповідей вив'язалася жвава дискусія.

Заключне слово виголосила заступниця голови Головної Управи ОЖ ОЧСУ п-ні Мирослава Ласовська. На цьому закінчилась плідна і змістовна конференція.

Саґа „Безкінного Воза"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мала свої хвилини смутку, радости та хвилювань. І, хоч з винаходом бензинового ручія він став на правильний шлях, його справжній розвиток почався лише з винаходом пневматичних опон та розбудовою мережі шляхів.

Ці обидві речі завдячує самохід, хоч як дивно це звучить, роверистам, що по опатентуванні „безпечного біцикла" в Англії К. Старлеєм, опанували шляхи та стежки всіх міст і містечок Америки та европейського суходолу. Під їх натиском почали розбудовувати в усьому цивілізованому світі т. зв. биті шляхи, що причинилися у великій мірі до спонтанного розвитку „безкінних возів".

Розвиток самоходів в Европі був зв'язаний з такими фірмами, як Пангардт & Левассор, Мерцедес Бенц, Бентлі, Пужо, Ренольт, Опель та Фіят; в Америці з трьома самоходовими потугами: Дженерал Моторс, Крайслер та Форд, що викупили всі більші та кращі фабрики самоходових піонерів, таких як Олдс, Бюік, Шевроле, Кедиляк, Дадж та інші. Але особливе місце в розвою та популяризації самохода в Америці має Генрі Форд, що започаткував у 1909 р. масову продукцію самоходів своїм історичним моделем „Т", популярно названим „Тин Лізі" (цинова ящірка), ціна яких була лише $850.00.

Самохід став в Америці до певної міри каталізатором цивілізації, він поширив свободу подорожування між усіми соціяльними клясами та розбив ізоляцію американської суспільности, привізши фарму до міста та місто на фарму.

Коли в році 1910 було в Америці лише 100 миль твердої дороги, то 50 років пізніше сітка міжстейтових гайвеїв дорівнювалася вже 40.000 миль, по яких щоденно їздить понад 80 мільйонів авт. Самохід став в Америці конечністю, бо все господарське життя цієї країни є побудоване на масовій власності дешевого засобу льокомоції. В лябораторіях інженери переводять досліди та експерименти з новими типами, моделями та погонами авт, що з них деякі є навіть дуже футуристичні.

Можливо, що в 2 000 році самоходи вже не будуть їхати на колесах, але плистимуть на повітряній подушці по супергайвеях; можливо, що вони будуть керовані автоматично електричним струмом світла; можливо, що вони будуть збудовані із зовсім інших матеріялів. Але одно є певне: саґа „безкінного воза" ще не так скоро закінчиться.

Л. Я.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ РУШНИКІВ

Едмонтон. — Ліга Українських Католицьких Жінок в Едмонтоні влаштовує оригінальну виставку „Український рушник", у неділю 13 грудня, в залі УНДому. Буде також доповідь п-і Ірини Павликовської. Українець і рушники — це частина народного мистецтва, з великою символікою та красою.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1969-1970

(Закінчення зі стор. 2-ої)

д-ра М. Антоновича (Голляндія) і д-ра В. Брумена у Буенос Айресі (Аргентина). Помічних професорських сил є 7, отже всіх разом є 34.

В академічному році 1969-70 на УКУ в Римі слухачів вписано: зимовий семестер: звичайні слухачі — 12, надзвичайні — 9, разом 21; літній семестер: звичайні слухачі — 14, надзвичайні — 13, разом 27; філія в Буенос Айресі (Аргентина): зимовий семестер: звичайні слухачі — 9, надзвичайні — 3, разом 12; літній семестер: звичайні слухачі — 10, надзвичайні — 7, разом 17.

Від 25 травня до 5 липня відбувся на УКУ теологічно-філософічний курс, в якому брало участь коло 40 слухачів.

Виклади відбувалися на чотирьох факультетах: теологічному, філософічно-гуманістичному, математично-природничому і на правничому. На деяких тільки в обмеженому обсязі.

Бібліотека нараховує понад 15.000 томів. Дотепер зареєстровано 13.000 позицій. В минулому році прибуло 3.500 позицій. Книжки знаходяться в підручних шафах у Читальняній залі, в магазині і в трьох семінарах: біблійним, літургічним і гомілетичним.

Архів нараховує понад 1.000 позицій. На жаль, з причини смерти директора архіву, бл. п. о. Теофіля Горникевича, праця тимчасово припинена.

Музей має два відділи: археологічний і мистецтва. Управителем є п. Софія Янів. Вписано вже 1.728 позицій з усіх 5.000. З огляду на тісне приміщення (6 заль і коридори), музей буде перенесений на Мадонна дей Монті, 3. Зоологічним відділом музею завідує о. Вікентій Нардіні, зі Згромадження св. Мурільйо. На особливу увагу заслуговують змії, збірки мотилів, фантастичні птиці, ківі, дзюбак, кенгуру, металі і мінералі.

Усі видання УКУ, УБНТ, Студитів і Верховного Архиєпископа зосереджуються в УКУ. Дотепер вийшло 65 томів. В минулому році Університет видав: 1) VIII том „Монумента Украіне Гісторіка"; 2) III-IV томи „Опера Омнія"; 3) о. Є. Камінський, „Де потестате Метрополітарум Кіовієнзіюм - Галічензіюм"; 4) о. Ю. Кубиний, „Історія Пряшівської Єпархії"; 5) д-р Марія Тереза Карлоні, „Життя св. Йосафата" (по-італійськи).

Найвеличавішою подією в минулім академічнім році було торжественне посвячення храму св. Софії 27-28 вересня, завершене Святим Отцем папою Павлом VI з участю численних кардиналів, єпископів, духовенства і понад 4.000 вірних з усіх частин світу. Після цього відбувся концерт, на якому президент послів християнської демократії, Юлій Андреоті, у своїй промові сказав пам'ятні слова: „Не було лєгко додати до списка, може, вже й неначе повного, римських церков, таких численних стилів, — не було легко долучити до видатного числа наукових і культурних установ, італійських і чужих, які знаходяться в нашому граді, щонебудь нове. Одначе, саме це сталося: Собор, присвячений святій Софії, і прибічна будівля Українського Університету в ісході становлять дві нові появи, супроти яких, і я в це вірю —, християнський Рим, та й цілий світський Рим, може і повинен зайняти гідну поставу, з признанням і подивом!".

Останнім завершальним словом була промова Святого Отця: „Ми з радістю визнаємо подвижника цього чину, він бо на ощій римський землі засвідчує подвійну традицію Української Католицької Церкви: одну — релігійну, через здвигнення одного нового храму, і другу — культурну, через заснування, ще тільки в початковій стадії, але багатообіцяючого і в сучасну хвилину так знаменного, нового Українського Католицького Університету, що особливо характеризується студіями історії і мислі України".

Накінець треба відмітити, що Український Католицький Університет, подібно, як ідея патріярхату в цілій українській Церкві, об'єднує ввесь український народ на цілій кулі земській. Своїми творами він проникає в науковий і громадський, український і чужомовний, світ; між близько 1,000 різними університетами світу починають називати і УКУ. Під тими авспіціями і з попереднім доробком вступаємо, з Божою поміччю, в новий, сьомий академічний рік.

СОЮЗОВІ ДІЯЧІ! За десять місяців 1970 року ми придбали 4,350 членів. Щоб покрити вимкові, „ювілейні" втрати й успішно закінчити цей конвенційний рік, нам треба 6,000 членів. Допоможіть в останніх двох місяцях придбати ще 1,650 нових членів.

ТАРЗАН, Ч. 6471. Сотник Дикий Кіт і Наомі мають обов'язки

Коли думка Наомі правильна, Тарзане, і доктор Доміні помре на нарість на мозку поки я викличу через радіо Момбузі, то мене поставлять перед воєнний суд — і справедливо!

Розумію твій обов'язок, сотнику Дикий Коте! Але Мепу і Момбей не захочуть одурювати нас. Якщо недуга доктора Доміні переступає можливості їх лікування, то вони скажуть це нам.

Я також маю свій обов'язок! Він може мені зробити щось, чого я не мусіла робити для себе, коли я була спаралізована. Але пробую не думати про це — покищо.